

Ob 8. marcu

„Osmi marec je datum, ki pripada zgodovini razrednega boja, zato ne smemo zmanjševati njegovega pomena na način, ko proslavljanje zadrkne na raven malomeščanske manifestacije ali razvrednotenja ženske kot osebnosti.“ (Stališče republiškega odbora za mednarodno leto žensk o praznovanju osmega marca, Delo 4. II. 1976.)

Zamisel in vsebina mednarodnega dneva žensk sta pred 66 leti vznikli v mednarodnem socialističnem gibanju in takratnih razmerah za ostrovanja razrednega boja v svetu. Tako je živa revolucionarna vsebina osmega marca postala sestavni del dolgoletne poti skupnih bojev vseh naprednih sil – tudi žensk – proti kapitalističnemu sistemu izkoriščanja, za uresničenje demokracijskih svoboščin delavskega razreda v vseh deželah sveta. Osmi marec je postal simbol naprednih ženskih množic in skupnem boju za osnovne človekove pravice, za enakopravnost in mir v svetu.

V tem duhu so delavci tudi pri nas praznovali ta dan pred vojno, med vojno pa so si ženske Jugoslavije s svojo številno in aktivno udeležbo v narodnoosvobodilnem boju priborile politično enakopravnost. V tem boju je zrastle novlike ženske revolucionarke, neustrašne borke na vseh področjih, kjer se je bil neenak boj za svobodo.

Tudi po vojni so ženske z nezmanjšano zavestjo sodelovale pri obnovi domovine in grad-

nji nove ljudske oblasti. Ves povojni čas iz leta v leto raste število zaposlenih žensk v industriji, v družbenih službah jih je nad polovico vseh zaposlenih, vedno več jih je tudi na odgovornih delovnih mestih v delovnih organizacijah. Vedno več imamo znanstvenic, zdravnic, umetnic, kulturnoprosvetnih delavk in drugih visoko izobraženih žensk.

Kljub tako visoki udeležbi žensk med zaposlenimi pa je njihov delež v organih sodelovanja na vseh ravneh naše samoupravne socialistične družbe še nezadovoljiv. Vzrokov za tako stanje je več in so znani.

Tudi danes v naši samoupravni socialistični družbi, ki je postavila temelje za odpravo vseh oblik diskriminacije ženske, naj bo osmi marec priložnost, da se vsak v svojem življenjskem in delovnem okolju vpraša, ali smo bili v preteklem letu dovolj uspešni v ustvarjanju ugodnejših razmer za resnično enakopravnost ter zboljšanje družbenega položaja ženske.

Nadaljnje samoupravno organiziranje družbe na podlagi ustavnih načel daje nove možnosti, da se problematika položaja ženske: izobraževanje, varstvo pri delu, materinstvo, družbena skrb za otroke, podružbljanje gospodinjstev opravi, položaj žensk na vasi itn. vključi v konkretne akcije in delovne načrte organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, internih skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij ter vseh drugih odgovornih dejavnikov. Pri programiranju ter izvrševanju teh nalog pa morajo tvorjeje sodelovati tudi ženske same.

Posebna pozornost naj ob tem prazniku velja predvojnimi revolucionarkam, aktivistkam in borkam NOV, partizanskim materam, ki so se desetletja bojevale na barikadah družbene revolucije, pa so sedaj zaradi bolezni ali starostne onemoglosti odšle iz javnega družbenopolitičnega življenja.

Ker se zadnja leta v nekaterih sredinah izkrivlja revolucionarno izročilo praznovanja osmega marca, so to stanje analizirali sveti za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri občinski, mestni in republiški konferenci socialistične zveze. Ugotovili so, da so v delovnih organizacijah postala praznovanja osmega marca vse preveč navadna veseljačenja, ki povzročajo razvrednotenje zgolj obdarovanja in zakuske – namesto delovnih dogovorov o neresenih vprašanjih, ki so še kako prisotna v delovnih organizacijah, kot npr. kateri problemi varstva pri delu ali katere delovne razmere vpijejo po rešitvi, s kakšnimi problemi se srečujemo ob nočnem delu, ali je omogočeno ženskam, da se družbeno in strokovno izobražujejo, da se družbenopolitično uveljavljajo, ali so jim zagotovljene enake možnosti ob sprejemu na delo in ali imajo enake možnosti ob napredovanju na delu itd. Člani imenovanih svetov se pridružujejo stališčem RO za mednarodno leto žensk, ki meni, naj bo osmi marec kot praznik lep, naj bodo tudi šopki in prireditve s kulturnimi programi, naj bo prisotna večja pozornost ženski, toda nikjer ne smejo ženske dovoliti, da se dan spremeni v svoje nasprotje, v malomeščanske in potrošniške mani-

festacije, ki jemljejo dostojanstvo ženski oziroma človeku nasploh.

Letošnji osmi marec praznujemo v času velikih naporov za stabilizacijo gospodarstva in vseplošno varčevanje. Zato je zamisel, da bi del sredstev, ki jih delovne organizacije vsako leto namenijo za proslavljanje osmega marca, namenili v širše humane namene, še toliko bolj sprejemljiva. To pobudo je dal svet za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri mestni konferenci SZDL in predlog predložil tudi sindikat. Predlog sprejema tudi svet za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Moste-Polje.

Svet predlaga, naj bi s temi sredstvi podprli potrebo po nakupu aparature za preventivno odkrivanje raka, s katerim so v tujini že dosegli velik uspeh, pri nas pa ga imamo šele na preizkušnji. Ali za razširitev delovnih in varstvenih zmogljivosti ustanove, ki jo vodi demonstracijsko eksperimentalni center za dnevno varstvo in delovno usposabljanje mladine z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (DEC) v Ljubljani. Take ustanove za duševno prizadeto mladino so pri nas še zelo redke in preveč potisnjene ob stran, da bi zmogle številni najbolj prizadeti mladini nuditi pomoč in jo usposobiti za preprosta dela, kar bi koristilo njim samim, staršem in družbi.

FANI TOMIČEVIČ

čestitamo

Naša SKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

XVII. LETNIK

23. FEBRUAR

ŠTEVILKA 2

BREZPLAČNO

NASTOP HARMONIKARJEV

Harmonikarji glasbene šole Moste so nastopili v nedeljo, 15. februarja 1976, na matineji v Mestnem gledališču. To je bila po izrednem uspehu v Filharmoniji – ponovna afirmacija mladih harmonikarjev, ki jih uspešno vodi prof. Srečko Piškur. Tudi to pot jih je občinstvo nagradilo z dolgotrajnimi aplavzi.

MANI- FESTACIJA OGORČENJA

Ob nasilni smrti konzula generalnega konzulata SFRJ v Frankfurtu Edvina Zdvoca so bile po vsej Jugoslaviji spontane manifestacije ogorčenja z zahtevo, da zvezna republika Nemčija kaznuje zločince in jim enkrat za zmeraj onemogoči fašistično delovanje.

Objavljamo enega od protestov z množičnih zborovanj delovnih ljudi naše občine:

Kolektiv Toplarne Ljubljana je na svojem zboru 12. februarja 1976 obsodil teroristično akcijo sovražnikov socialistične federativne republike Jugoslavije, ki so v Frankfurtu v zahodni Nemčiji zahrbtno na najbolj gnusen način ubili konzula Edvina Zdvoca. Kolektiv zahteva, da se poiskujejo in kaznujejo krivci ter dokončno preprečijo našim sovražnikom vsakršna delovanja zoper našo socialistično državo.

KOLEKTIV
TOPLARNE
LJUBLJANA,
TOPLARNIŠKA 19

Dne 6. februarja 1976 je bil za občane KS Zadobrova – Sneberje – Novo Polje zgodovinski praznik. Svojemu namenu je bila slovesno predana nova podružnična osnovna šola Novo Polje. Ob 16. uri se je pred vhodom v šolo zbralo prek 200 občanov, pionirjev in povabljenih gostov, svečanost trenutka so popestrile številne narodne noše.

ZA SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK NOVA ŠOLA

Uvodne besede je spregovoril predsednik sveta naše KS Alojz Girandon, pozdravil vse navzoče, predvsem pa še Pepco Kardeljevo in Ivana Mačka-Matijo. Akcija za novo šolo v našem kraju je trajala že dolgo. Leta 1951 je bila ustanovljena podružnična osnovna šola Zadobrova, ki je vse do danes imela svoje prostore v zadržnem domu v Zadobrovi in je v tej stavbi delovala celih 25 let. V to šolo so hodili učenci do 4. razreda, potem pa so morali višje razrede hoditi na centralno šolo v Polje, nekateri posebno iz Sneberja in Hrastja – pa v Nove Jarše.

Potem je prevzel besedo predsednik odbora sklada za gradnjo šol in VVZ iz samoprispevka občanov. Pozdravil je vse občane in posebej učence, ki bodo hodili v novo šolo, ter ugotovil, da je bila dobra povezava z našo KS in gradbenim odborom. To je 11. šola, zgra-

jena s sredstvi samoprispevka, in 3. v občini Ljubljana-Moste-Polje. Sredstva je kajpak prispevala tudi občinska skupščina. Med gradnjo so nastopile težave stroški, ki pa so jih premagali s prizadevanjem naše občinske skupščine. Zahvalil se je gradbenemu podjetju Obnova, ki je objekt gradil, in se pohvalno izrazil, da pri tehničnem pregledu ni bilo ugotovljenih nobenih pripomb.

Ker je pričakovati, da se bo na območju naše KS v bodoče še povečalo število učencev, bo šola „rasla“ naprej v popolno 8-letko.

Nato je vodji nove šole Francu Sedeju predal uporabno dovoljenje, ta pa ga je predal učencem šole.

Pionirka Simona Kralj je v imenu učencev pozdravila vse navzoče in goste, prerezala vrvice in vrata šole so se odprla. V imenu pionirskega odreda Staneta Marolta je povabila vse

občane in goste na drugi del programa, tj. na proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku v telovadnici nove šole.

Telovadnica je bila polna do zadnjega kotička. Uvodne besede je podal predsednik občinske skupščine Marjan Moškrič, ki je vsem čestital k slovenskemu kulturnemu prazniku, ter zaželel mnogo uspehov vsem učencem v novi šoli. Kulturne točke so se vrstile druga za drugo. Vse je napovedovala pionirka Simona Kralj. Najprej je nastopil pevski zbor podružnične šole Novo Polje, ki je pod vodstvom Fani Ilvar zapele dve pesmi. Učenka drugega razreda Irena Jamnik je recitala pesem Jaz sem pasterica, nastopili so tudi drugi učenci z raznimi recitacijskimi točkami. Folklorna skupina centralne šole Polje, ki jo vodi Ljuba Novak, je nastopila s gorenjskimi narodnimi plesi, mladinci naše KS pa so nastopili s recitacijo Prešerno-

vega moža. Za zaključek se je odzval vabilu slovenski oktet, ki je zapele nekaj partizanskih in narodnih pesmi.

Po končanem kulturnem programu so se vsi povabljeni gostje in občani ogledali prostore nove šole.

Za novo šolo je značilno, da

stoji na zelo lepem kraju Novoga Polja, v hrastovem gozdičku, v katerem v poletnih dneh ne bo manjkalo lepe sence.

Za okrasitev okolice šole z zastavami pa so ob otvoritvi poskrbeli člani našega gasilskega društva.

IVAN KOS

MIŠKO KRANJEC PREŠERNOV NAGRAJENEC

Eden petih letošnjih Prešernovih nagrajencev je tudi pisatelj Miško Kranjec. To veliko priznanje je dobil za svoje življenjsko delo na literarnem področju.

Ko se pridružujemo čestitkam, vam, tovariš Kranjec, želimo še mnogo zdravja in še mnogo lepega odkritja v tistem slovenskem človeku našega časa, ki ste mu vse skozi že doslej držali ogledalo – našemu človeku našega časa!

UREDNIŠKI ODBOR